

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα : Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Σπουδές

ΚΑΤΣΙΚΑΣ Δ., Επίκουρος Καθηγητής, dkatsikas@pspa.uoa.gr

ΜΑΘΗΜΑ: Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση και Νέα Οικονομική Διπλωματία

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Εαρινό Εξάμηνο 2022-23

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: Πέμπτη 16οο -19οο

1. Περιγραφή Μαθήματος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση του υπερεθνικού θεσμικού πλαισίου, καθώς και των άμεσων επαφών και διαπραγματεύσεων μεταξύ κρατών και άλλων μη-κρατικών δρώντων, μέσω των οποίων οργανώνεται η λειτουργία του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο βασικά μέρη. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες, δρώντες, θεσμοί και θεωρητικές προσεγγίσεις της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης και της οικονομικής διπλωματίας. Η παρουσίαση αυτή δεν έχει μόνο περιγραφικό χαρακτήρα, αλλά περιλαμβάνει και τη διερεύνηση της δυναμικής εξέλιξης των σχέσεων, αλληλεπιδράσεων και στρατηγικών των διαφορετικών δρώντων, όπως αυτές προσδιορίζονται τόσο από τους υφιστάμενους θεσμούς της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης, όσο και από τις προτιμήσεις, δυνατότητες και περιορισμούς των εθνικών πολιτικών οικονομιών.

Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται οι βασικές δομές και καθεστώτα (regimes) διακυβέρνησης σε διαφορετικούς τομείς και περιοχές της παγκόσμιας οικονομίας. Η διερεύνηση των επιμέρους θεσμών διακυβέρνησης συνοδεύεται και από την εξέταση μελετών περίπτωσης, όπου αναλύονται παραδείγματα τόσο επιτυχημένων, όσο και αποτυχημένων προσπαθειών διαχείρισης συγκεκριμένων προβλημάτων της παγκόσμιας οικονομίας. Στόχος του δεύτερου μέρους είναι η εξοικείωση των φοιτητών με πραγματικά παραδείγματα λειτουργίας των θεσμών διακυβέρνησης και της άσκησης οικονομικής διπλωματίας στην παγκόσμια οικονομία.

Η προσέγγιση που ακολουθείται στο μάθημα δεν είναι κυρίως οικονομοτεχνική· στηρίζεται στην ανάλυση των πολιτικών και θεσμικών πτυχών της διαχείρισης των κεντρικών ζητημάτων της παγκόσμιας οικονομίας, στο πλαίσιο μιας συνθετικής προσέγγισης διεθνούς και συγκριτικής πολιτικής οικονομίας.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται κατά 60% με γραπτές εξετάσεις και κατά 40% με την εκπόνηση εργασίας. Στα δύο τελευταία μαθήματα οι φοιτητές καλούνται να παρουσιάσουν τις εργασίες τους. Η αξιολόγηση της παρουσίας συνοπολογίζεται στο τελικό βαθμό της γραπτής εργασίας.

2. Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση και κατανόηση από την πλευρά των φοιτητών, των διακυβευμάτων, θεσμών και πολιτικών της διακυβέρνησης του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Απώτερος στόχος είναι οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα να μπορούν να αναλύσουν με όρους πολιτικής οικονομίας σημαντικά ζητήματα πολιτικής και ρύθμισης της παγκόσμιας οικονομίας.

3. Πρόγραμμα Διαλέξεων

Περιεχόμενο Διάλεξης
Περιεχόμενο και οργάνωση του μαθήματος. Εισαγωγή.
Πρώτο Μέρος – Βασικές Έννοιες και Θεωρία
Παγκόσμια οικονομική διακυβέρνηση και οικονομική διπλωματία: Βασικές έννοιες, δρώντες και θεσμοί
Η διάδραση μεταξύ υπερεθνικής οικονομικής διακυβέρνησης και εθνικής πολιτικής οικονομίας
Διεθνείς Οικονομικές Διαπραγματεύσεις
Δεύτερο Μέρος – Επιμέρους Θεματικές και Ανάλυση Μελετών Περίπτωσης
Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις
Διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα / Το πλαίσιο της Βασιλείας
Διεθνές εμπόριο / Ο ατελείωτος γύρος της Ντόχα
Πολυεθνικές επιχειρήσεις / Η εταιρική κοινωνική ευθύνη ως διακυβέρνηση;
Διεθνείς οικονομικές κρίσεις / Η διαπραγματευτική «Οδύσσεια» της ελληνικής κρίσης
Παγκοσμιοποίηση και άλλες προκλήσεις της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης
Παρουσιάσεις εργασιών
Παρουσιάσεις εργασιών

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) Ελληνόγλωσση

- Rodrik, D., *Το παράδοξο της παγκοσμιοποίησης*, Κριτική, Αθήνα, 2012.*
- Cohn Th.: *Διεθνής Πολιτική Οικονομία*, Gutenberg, Αθήνα 2009.*
- Κόντης Α. – Τσαρδανίδης Χ. (επιμ.), *Διεθνής Πολιτική Οικονομία*, Παπαζήσης, Αθήνα 2005.
- Mark Mazower: *Κυβερνώντας τον κόσμο: Η ιστορία μιας ιδέας*, Αλεξάνδρεια, 2013.*

β) Ξενόγλωσση

- Bayne, Nicholas and Woolcock, S. (2017), *The new economic diplomacy: decision-making and negotiation in international economic relations*, 4th edition, Routledge.*
- Held, D. and Koenig-Archibugi, M. (eds) (2005), *Global Governance and Public Accountability*, Blackwell 2005.
- Drezner, D. (2007), *All Politics is Global: Exploring International Regulatory Regimes*, Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Woods, Ngaire (2006), *The Globalizers: The IMF, the World Bank, and Their Borrowers*, Ithaca, NY: Cornell University Press.
- John S. Odell (2000), *Negotiating the World Economy*, Cornell University Press, Cornell Studies in Political Economy.*
- Ravenhill J. (6th ed.) (2020): *Global Political Economy*, Oxford University Press, Oxford.*
- Moschella, M. and Weaver, C. (eds) (2013): *Handbook of Global Economic Governance: Players, Power and Paradigms*, (Routledge International Handbooks) 1st edition.*

Για κάθε διάλεξη και εργασία θα προταθεί ενδεικτική εισαγωγική βιβλιογραφία.

* Προτεινόμενο